

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 483

van **EMMILY TALPE**

datum: 26 april 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

VDAB - Begeleiding van vluchtelingen en asielzoekers in de werkomgeving (2)

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 400 van 11 maart 2016 over begeleiding van vluchtelingen en asielzoekers in de werkomgeving stelt de minister dat het overwegend vrouwen van diverse leeftijden zijn die bij VDAB de screeningsgesprekken met de inburgeraars zullen voeren, trajectplannen opmaken, groepstraining verzorgen, individuele consultaties houden e.d.. Op die manier moet het voor nieuwkomers snel duidelijk worden dat er gelijkheid is op het vlak van gender en dat vrouwen ook een leidinggevende functie kunnen opnemen in onze maatschappij.

Daarnaast meldt de minister dat er van de inburgeraar een actieve medewerking en aanpassingsbereidheid aan het traject naar werk wordt verwacht. Mogelijke voorvallen die wrevel oproepen, kunnen besproken en via een stappenplan afgebouwd worden. Kleine incidenten kunnen worden gesanctioneerd met verlies van uitkering of een transmissie tot gevolg.

Overigens liet de minister eerder al weten dat er dit jaar in februari 35 extra medewerkers bij VDAB zouden starten als bemiddelaar voor asielzoekers en vluchtelingen. In totaal werd in een eenmalig budget van 7.5 miljoen euro voorzien om de werking van VDAB te versterken naar aanleiding van de vluchtelingencrisis.

1.
 - a) Zijn alle 35 extra arbeidsbemiddelaars, die VDAB zou aanwerven in het kader van de vluchtelingencrisis, zoals vooropgesteld begonnen in februari 2016?
 - b) Graag een overzicht van hun profiel op basis van geslacht en leeftijdscategorie.
 - c) Hoeveel van deze extra bemiddelaars zijn van allochtone afkomst?
 - d) Hoeveel van hen spreken Arabisch en andere voor de doelgroep nuttige talen?
2. Worden inmiddels ook private arbeidsmarktintermediären ingezet via tenders? Zo ja, wie en welke zijn de details van de tender(s)?
3.
 - a) Hoe groot is het aandeel van vrouwen binnen VDAB die mannelijke vluchtelingen en asielzoekers begeleiden?
 - b) Hoe groot is het aandeel van mannen binnen VDAB die vrouwelijke vluchtelingen en asielzoekers begeleiden?
4. Wordt er binnen VDAB überhaupt bewust op gelet dat vluchtelingen of asielzoekers een begeleider van hetzelfde geslacht krijgen?
5.
 - a) Zijn VDAB-begeleiders al gestoten op protest van mannelijke vluchtelingen en asielzoekers, zowel voor de begeleiding van henzelf als voor de eventuele begeleiding van hun vrouwen?

- b) Hoe wordt hierop gereageerd binnen VDAB?
- 6. Hoe vaak was VDAB al genoodzaakt om voorvallen die wrevel oproepen:
 - a) te bespreken?
 - b) met een stappenplan af te bouwen?
- 7. Waarover gingen die voorvallen?
- 8. Zijn er in dit kader al transmissies verricht of uitkeringen afgenomen?
- 9.
 - a) Hoeveel van de inmiddels aangemelde vluchtelingen en asielzoekers beschikken over de juiste competenties om toegeleid te worden naar knelpuntvacatures?
 - b) Hoeveel vluchtelingen en asielzoekers werden inmiddels toegeleid naar knelpuntberoepen?
 - c) Hoeveel vluchtelingen en asielzoekers volgen momenteel een knelpuntopleiding?
 - d) Hoeveel vluchtelingen en asielzoekers worden toeleiden naar een zelfstandigenstatuut?

ANTWOORD

op vraag nr. 483 van 26 april 2016

van **EMMILY TALPE**

1. a) Alle bemiddelaars aangeworven in het kader van de vluchtelingencrisis zijn gestart in februari van dit jaar:
- 7 bemiddelaars op 1 februari 2016,
 - 19 bemiddelaars op 2 februari 2016,
 - 9 bemiddelaars op 16 februari 2016.

b)

Leeftijdscategorie	Aantal vrouwen	Aantal mannen	Totaal/leeftijdscategorie
20 – 30 jaar	19	1	20
30 – 40 jaar	7	1	8
40 – 50 jaar	5	1	6
+50 jaar	1		1
Totaal	32	3	35

- c) 9 personen van deze extra bemiddelaars hebben een migratieachtergrond.
- d) 6 personen van deze extra bemiddelaars spreken Arabisch of Koerdisch of Albanees of Perzisch. Zo goed als alle aangeworven bemiddelaars hebben een goede kennis Frans en/of Engels, sommige hiervan ook van Duits, Italiaans en/of Spaans.
2. Alle vluchtelingen en asielzoekers die voldoen aan de instapvoorwaarden, kunnen deelnemen aan de lopende tenders zoals bijvoorbeeld de beroepsgerichte NT2 opleidingen en de tender diplomagelijkschakeling. Daarnaast zijn er een aantal bijkomende uitbestedingen, subsidies of ESF/AMIF-oproepen gericht op deze doelgroep. Enkele opdrachten zijn reeds gestart, de meeste zijn in voorbereiding in functie van een opstart in najaar 2016. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de gestarte en geplande acties in samenwerking met partners.
3. VDAB houdt hierover geen gegevens bij.

Gezien de verdeling man/vrouw VDAB-medewerkers (ca. 83% vrouwen bij de VDAB-consulenten) wordt een significant deel van de asielzoekers begeleid door vrouwelijke bemiddelaars.

4. Neen. VDAB heeft een diversiteitsbeleid, waarbinnen onder andere de bepalingen met betrekking tot 'gendergelijkheid' heel duidelijk zijn. Er wordt intern gevraagd om dit beleid, zowel binnen het HR-beleid, als naar de werkzoekendenwerking consequent toe te passen. De vluchteling of asielzoeker krijgt een bemiddelaar, die zich inzet voor het waarborgen van een kwaliteitsvol bemiddelingstraject. Een VDAB bemiddelaar activeert een traject en neemt een werkzoekende in begeleiding ongeacht het geslacht, religieuze overtuiging, migratieachtergrond, geaardheid, leeftijd, of fysisch - psychische gezondheid.

5. a) Ja. Daar wordt echter niet op ingegaan. Bij aanvang van het gesprek wordt de man, wanneer hij aanwezig is en het gesprek van zijn vrouw wenst mee te volgen, gevraagd om zich niet te mengen in het gesprek. De bemiddelaar voert een gesprek rechtstreeks met de werkzoekende, in dit geval de vrouw. Indien de man zich hier niet aan houdt, wordt er gevraagd het gesprek te verlaten. Er is tevens bewust een duidelijke richtlijn dat familieleden niet kunnen fungeren als tolk.

b) Wanneer mannelijke vluchtelingen zich niet houden aan gemaakte afspraken, wordt de gebruikelijke regelgeving m.b.t. rechten en plichten gevolgd. Het gaat hier dan om het principe van een overeenkomst tussen VDAB en de werkzoekende zelf. Deze regelgeving wordt steeds consequent toegepast ongeacht het geslacht, religieuze overtuiging, nationaliteit, migratieachtergrond, geaardheid, leeftijd, of fysisch - psychische gezondheid van de werkzoekende.
6. a) VDAB houdt hierover geen gegevens bij. Dergelijke voorvallen worden op niveau van de operationele teams met de teamleider besproken. Een raamwerk voor consequent handelen naar aanleiding van FAQ is raadpleegbaar op het intranet.

b) Iets verder dan "wrevel opwekkend" en dus via een formeel beleidsplan aangepakt en via incidentanalyse en behandeling opgevolgd, zijn de agressiemeldingen en de officiële discriminatieklachten. Wat de agressiemeldingen betreft waren er 65 meldingen in 2015. Er werden geen gegronde en bewezen klachten wegens discriminatie t.a.v. personen met een migratieachtergrond vastgesteld in 2015.
7. Er zijn geen gegevens beschikbaar over incidenten bij de courante dienstverlening. Wat de agressiemeldingen betreft, gaat het over een scheldpartij en racistische verwijten (begeleidingsgesprek van de vrouw waarbij de man aanwezig was) en radicaal extremistische uitingen omdat men een moslimconsulent wou spreken.
8. Er zijn op dit ogenblik geen cases van transmissie gekend waarbij dergelijke voorvallen de oorzaak zijn. De procedure voor transmissie en de eventuele sanctioneerbare gevolgen ervan is een algemene procedure die consequent wordt toegepast.
Als er geconstateerd wordt dat er geen of onvoldoende medewerking is aan de voorgestelde acties vanuit VDAB en/of partners in het traject naar tewerkstelling, dan wordt een transmissie overgemaakt naar de controledienst.
Vermeldingswaardig is ook het feit dat werkzoekenden met het statuut van erkend vluchteling nog geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen gezien zij onvoldoende arbeidsdagen kunnen aantonen. Zij kunnen wel beroep doen op het OCMW (leefloon). Bij transmissie wordt het OCMW hiervan op de hoogte gesteld en kan hiermee rekening houden bij het bepalen van de verdere stappen in het traject van de "leefloongerechtigde".
9. VDAB merkt heel wat begripsverwarring rond de term vluchtelingen en asielzoekers. Asielzoekers zijn een heel heterogene groep die omwille van heel verschillende drijfveren asiel aanvragen (vluchten uit een oorlog, economische migratie, gezinshereniging...). Vluchtelingen zijn een deelgroep daarvan en men kan vluchteling zijn omwille van diverse redenen (oorlog, politieke vervolging, etc.). Oorlogsvluchtelingen zijn bovendien afkomstig uit heel wat conflictgebieden uit de hele wereld.
Op dit moment kan VDAB de groep 'asielzoekers' niet afbakenen binnen haar werkzoekendenpopulatie, noch over deelgroepen binnen die groep rapporteren. Werkzoekenden die een inburgeringstraject volgen krijgen via uitwisseling met de Kruispuntbank Inburgering een 'inburgeringslabel' in hun werkzoekendendossier. Werkzoekenden die rechtstreeks bij VDAB aankloppen, maar wel in een gelijkaardige

situatie zitten, krijgen ook een inwerkingslabel. Bij de inburgeraars en inwerkers zitten zowel oud- als nieuwkomers, gezinsherenigers als vluchtelingen, etc.

Tussen het tijdstip dat iemand asiel aanvraagt en het moment dat diezelfde persoon in de VDAB dienstverlening terechtkomt, kan heel wat tijd overgaan. Sinds vorige zomer lopen de asielprocedures veel langer dan vroeger. Vanaf 4 maand in procedure kan de asielzoeker al een arbeidskaart C aanvragen. Pas in de recentste maand zien we bij VDAB aanzienlijke stijging bij de instroom van inwerkers en inburgeraars met origine Syrië, Afghanistan en Irak. Zij zitten nu nog in de screenings- en oriënteringsfase. Het is dus nog te vroeg om te rapporteren waar deze mensen terechtgekomen. Wie nood heeft aan NT2 en opleiding, zal daar naartoe gestuurd worden. Er zal ook ingezet worden op werkplekleren.

- a) Deze cijfers zijn niet beschikbaar
- b) Deze cijfers zijn niet beschikbaar. VDAB beschikt niet over het beroep waar een werkzoekende terechtkomt en kan alleen de uitstroom naar werk op bepaalde tijdstippen monitoren.
- c) Tussen januari en april 2016 volgen 451 inburgeraars en inwerkers een knelpuntopleiding.
- d) Deze cijfers zijn niet beschikbaar.

BIJLAGE

Overzicht van de gestarte en geplande acties in samenwerking met partners